

J. D. Salinger

Ο φύλακας στὴ σίκαλη

 ΜΕΤΑΚΟΥΡΟΣ

Πολυδιαβασμένο, πολυαγαπημένο, που αν το προβάσουμε στην εποχή όπου δημιουργήθηκε γίνεται πρωτοπόρο, εριστικό, αποκαλυπτικό, «Ο φύλακας της Σίκαλης» του Jerome David Salinger είναι μια νεανική ακτινογραφία που περιγράφει τις δυσκολίες, τα αδιέξοδα της ηλικίας.

Ο συγγραφέας, που απέφυγε έως τέλους της ζωή του (Γενάρης '07) την όποια δημοσιότητα, μας περιγράφει, ένα 48ωρο παραμονές - καλή ώρα - Χριστουγέννων του ήρωα του Holden Caulfield ο οποίος εμφανίζει έντονα σημάδια δυσπροσαρμοστικότητας. Μέσα από αυτή τη συνθήκη ο J.D.S. μας αποκαλύπτει μια ακολουθία από τις ψυχώσεις που ταλαιπωρούν την μεταπολεμική Αμερική και ειδικότερα το νεανικό της κομμάτι.

Η γλώσσα του ήρωά του περιορίζεται σε μια κάπως φτωχή διάλεκτο, με την οποία αποκαλύπτει την εν βρασμώ νεότητά του, αλλά αυτή η εκφραστική φτώχεια σε πολλές περιπτώσεις κρύβει ένα πλούσιο σε γνώσεις πυρήνα, με έντονο το συναισθηματικό στοιχείο, όπως όλη η προσωπικότητά του, που ακολουθεί όλο πιο συνειδητά ένα μονοπάτι προς την περιθωριοποίηση.

Με ελάχιστη ή καθόλου αυτοεκτίμηση, ο Holden, παραπατά από ολισθημα σε ολισθημα χωρίς ερείσματα, δίχως βοήθειες. Η μοναξιά τον οδηγεί, στην απομόνωση και από εκεί σε μια βαθιά απογοήτευση. Ταυτόχρονα μας δείχνει το μέτρο της ευφυίας του καθώς διαχωρίζει τον πνευματώδη από τον διανοούμενο.

Οι αλλεπάλληλες σχολικές αποτυχίες τον σέρνουν στους δρόμους της μεγαλόπολης, την οποία όμως γνωρίζει καλά, πολύ καλά για την ηλικία του, και τότε του δίνονται, μέσα από τις εμπειρίες του, οι τελευταίες ωθήσεις για μια ανορθόδοξη συνέχεια.

Ο J. D.S. μας εμφανίζει μια κοινωνία ξενική, έναν κυκεώνα αδιαφορίας, όπου κανένας δεν ενδιαφέρεται για τον άλλον. Κάνει αναφορά για τους τρόπους εκφοβισμού που προφανώς από τότε ήταν μια πρακτική στα Αμερικάνικα σχολεία, περιγράφει το επιφανειακό, καταγγέλλει το καταναλωτικό, όλο το πλέγμα που ο πρωταγωνιστής του δυσκολεύεται να ακολουθήσει.

Ο τίτλο της νουβέλας του, έρχεται από το διάλογο του Holden με την Φοίβη, την μικρή του αδελφή καθώς εκείνην τον διορθώνει αναφέροντας σωστά τους στίχους ποιήματος του Σκοτσέζου Robert Burns: «όταν ανταμώνεις κάποιον που έρχεται μέσα από τη σίκαλη»

Με το πέρασμα των χρόνων, η δημιουργία του J. D. Salinger, έγινε κάτι σαν την βιβλιο των εφήβων. Από μια άλλη ματιά θεωρημένο, ίσως να είναι πιο χρήσιμο να διαβαστεί από ενήλικες με τη λογική, να βοηθήσουν τους νεότερους να βγουν ευκολότερα από τα αδιέξοδα τους.

Όπως και ο ήρωας του, κ. Αντολίνι λέει: *«Γνώρισμα του ανώριμου ανθρώπου είναι πως θέλει να πεθάνει ευγενικά για μια υπόθεση. Γνώρισμα του ώριμου ανθρώπου είναι πως θέλει να ζήσει ταπεινά γι αυτήν»*

Στις πολλές σφοδρές κριτικές που δέχτηκε, ειδικά για την γλώσσα, σε μια βαθιά συντηρητική κοινωνία, όπως η αμέσως μεταπολεμική Αμερικανική αξιοσημείωτη και αυτή ενός θυμωμένου πατέρα, που μέτρησε 237 επαναλήψεις της έκφρασης «γαμώτο» (goddamn), 58 χρήσεις της λέξης «μπάσταρδο» και 31 «Chrissakes».

Ακόμα και την δεκαετία του '70, δάσκαλοι έχασαν την δουλειά τους επειδή το διδάξαν, ενώ το '79 μια μελέτη έδειξε και μια διπολική συμπεριφορά. «Ο φύλακας της σίκαλης» ήταν ταυτόχρονα το πιο λογοκριμένο βιβλίο στην Αμερική μα και το δεύτερο πιο συχνά διδασκόμενο μυθιστόρημα στα δημόσια γυμνάσια, μετά το «Άνθρωποι και Ποντίκια» του John Steinbeck.